

فرهنگ کاربرد

انگلیسی - انگلیسی + انگلیسی - فارسی

محمد رضا جعفری

دانشیار

دانشیار

فرهنگ کاربردی نشر نو، انگلیسی-انگلیسی، انگلیسی-فارسی

تألیف، محمدرضا جعفری

طرح جلد، عزیز محسنی

چاپ دوم، پاییز ۱۳۸۵

حرونچینی، مرکز فرهنگ‌نویسی نشر نو

لیتوگرافی، امید

چاپ، سعدی

صحافی، نوری

۵۰۰۰ نسخه

۷۹۰۰۰ ریال

شابک ۹۶۴-۷۰۱۵-۲۰-۸ ISBN 964-7015-20-8

همه حقوق مادی و معنوی این اثر طبق قرارداد محفوظ است.

فهرست‌نویسی پیش از انتشار

جعفری، محمدرضا، ۱۳۲۸ - ، گردآورنده و مترجم.

فرهنگ کاربردی نشر نو

انگلیسی - انگلیسی، انگلیسی - فارسی / ترجمه و تألیف محمدرضا جعفری .

تهران : دانشیار ، ۱۳۸۵ .

۱۰۷۴ ص .

ISBN 964-7015-20-8

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا .

۱. زبان انگلیسی - واژه‌نامه‌ها - فارسی . ۲. زبان انگلیسی - واژه‌نامه‌ها .

الف. عنوان .

۲۲۳/ف

PE۱۶۴۵/ف۲ ج۷۷۲

م۸۳-۲۴۹

کتابخانه ملی ایران

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه نوز، شماره ۳۶

ساختمان دانشیار، تلفن : ۶۶۹۶۳۴۴۴-۷ - نمابر : ۶۶۹۵۲۹۴۵

انتشارات دانشیار که سالهاست در زمینه نشر کتاب‌های فرهنگ کاربردی با مضامین گوناگون علمی، فنی، حقوقی و ادبی فعالیت دارد، با هدف ارتقای سطح یادگیری و آموزش کاربردی زبان انگلیسی در کشور، اقدام به انتشار فرهنگ‌های انگلیسی- انگلیسی و انگلیسی- فارسی نشر نو تألیف محمد رضا جمعفری کرده است. ویراست جدید این فرهنگ‌ها، پس از بازنگری و اصلاحات، انتشار می‌یابد و فرهنگ کاربردی آن نیز برای اولین بار منتشر می‌شود.

اطمینان داریم این تغییرات کتابی را که سالها مورد استفاده دانشجویان، متخصصان و استادان دانشگاه‌ها بوده، متناسب با نیازهای گسترش‌یابنده جامعه علمی کشور، به سطحی کارآمدتر و ممتاز ارتقا داده است. انتشارات دانشیار از اظهارنظرها و نکته‌سنجی‌های خوانندگان هوشمند در جهت توسعه کیفی این آثار استقبال می‌کند.

حسب حال و عرض سپاس*

در اواسط دهه ۱۳۵۰ که پس از پانزده سال ترجمه و تألیف و ویرایش و تصحیح نزدیک به پانصد کتاب به سردبیری و سرپرستی بخش تولید بزرگترین مؤسسه انتشاراتی خصوصی کشور (مؤسسه انتشارات امیرکبیر) رسیده بودم، هنگام نظارت بر کار تصحیح و چاپ فرهنگها و مقایسه آنها با منابع خارجی به نقایص، کاستیها، بی‌نظمیها و نابسامانیهای فراوانی برمی‌خوردم و آنها را یادداشت می‌نمودم تا در فرصتی مناسب فرهنگهایی کم‌نقص‌تر و منظم‌تر و بسامان‌تر تألیف و تدوین کنم. همچنین هنگام ویرایش و تصحیح متون مختلف اصطلاحات و برابرهایی جالب و ناب آنها را نیز یادداشت می‌کردم.

در سال ۱۳۶۰ به خاطر تغییراتی که در مدیریت مؤسسه انتشارات امیرکبیر پیش آمد، از آن مؤسسه استعفا کردم و سردبیری شرکت نشر نو و سپس مدیریت آن را عهده‌دار شدم. به خاطر مسئولیتها و گرفتاریهای ناشی از کار، بناچار از فرصت مناسبی که منظور نظر داشتم دور افتادم، ولی طی این مدت نیز کارهایی برگه و یادداشت از متونی که ویرایش می‌کردم، و نیز لغات و اصطلاحاتی که در گوشه و کنار می‌دیدم یا می‌شنیدم، گساکان ادامه داشت. تا آنکه در سال ۱۳۷۰ شمسی با چاپ جدیدی از فرهنگ (1991) *Longman Handy Learner's Dictionary* آشنا شدم و پس از غور و بررسی لازم آن را برای ترجمه و تدوین بسیار مناسب دیدم. سپس آن را با فرهنگ (1992) *Longman Dictionary of Contemporary English* نیز مقابله کردم و نقایص و کاستیهایش را بر آن اساس بر طرف ساختم و پس از حرولچینی و بارها و بارها ویرایش و تصحیح و احوال اضافات بر اساس فرهنگهای دیگری که نام آنها در مقدمه آمده است، نتیجه کار به صورت کنونی درآمد.

به یقین هیچ اثری زایدۀ تلاشها و حاصل ذنیات یک فرد نیست و آن فرد به مرور ایام برای خلق آن اثر کیفیات و صفاتی را از دیگران کسب کرده است. و من نیز که از این امر مستثنی نیستم، ضمن قدردانی از همه مؤلفان و محققان و مترجمانی که از دست‌نویسها و آثارشان یادداشت برداشته و بهره گرفته‌ام؛

از خانم و آقای مافی مؤسسان و مدیران دبستان مهران سپاسگزارم که موجبات آشنایی مرا با زبان انگلیسی فراهم آوردند، و همچنین از پدرم آقای عبدالرحیم جمفری بنیادگذار مؤسسه انتشارات امیرکبیر و مادرم بانو صدیقه جمفری (علمی) که با تشویقها و حمایتهای خود پای مرا به دنیای نشر گشودند و بزرگواری چون آقایان ابراهیم یونسی و زنده یاد عبدالله توکل و مهدی آذریزدی و شادروان اسماعیل شاهرودی که در بدو ورود به دنیای نشر دستم را بگیرفتند و پا به پایم بردند.

همچنین باید از آقای سیف حفاری سپاسگزار باشم که در این چند سال نه تنها مرتباً مرا تشویق به تداوم کار می‌نمودند، بلکه در تنظیم متن اولیه این فرهنگ نیز کمکهای شایانی به من کردند و اجازه دادند از کتابی که در زمینه مترادفها و متضادهای زبان انگلیسی فراهم آورده‌اند استفاده کنم. فصل آموزش تلفظ نیز فراهم آورده ایشان است. آقای حشمت‌الله کامرانی فهرستی متجاوز از صد لغت و اصطلاح را که هنگام ترجمه‌های خود، در فرهنگهای انگلیسی به فارسی موجود نیافته بودند در اختیارم گذاشتند.

آقای ابراهیم یونسی در مورد بعضی از اصطلاحات نظامی و سوارکاری؛ آقای دکتر حسین ابوتراییان در مورد بعضی از اصطلاحات دامپزشکی و سیاسی؛ و آقای دکتر فرهاد چپاری در مورد بعضی از لغات و اصطلاحات پزشکی یاری ام دادند.

خانم مریم لر پری زنگنه و خانم مریم بیات با امعان نظر در بخش A از این فرهنگ نکات سودمندی را یادآور گردیدند.

ضمن آنکه مسئولیت تمام کاستیها را به عهده می‌گیرم، از همه همکارانم در نشر و نیز سپاسگزارم، بویژه: خانمها: سودابه دیباج، زهره گل بخش، ارمغان سید کاظمی، اعظم رضایی که در کار حروفچینی و اعمال تصحیحات و بهم خوردگیها و اضافات مکرر در کار این فرهنگ، صبر و حوصله بسیار به خرج دادند؛ خانمها: مرجان حشمتی، لیلا شازاد، نگین ایران‌بان؛ و فرزندم عبدالرحیم جمفری که در کار تصحیح چاپی یاری ارزنده داشتند؛

آقای مهندس باقر تهرانی که در کار برنامه‌نویسی کامپیوتری و ایجاد database یا پایگاه داده، و به قول فرهنگ ما «داده‌پی» متحمل تلاشی سترگ شدند؛ آقای محمد شریفی که در آرایش اعراب‌گذاری و تعیین نوع حروف اهتمام فراوان ورزیدند. برای همگی سلامت و سعادت آرزو دارم.

محمد رضا جمفری

تهران، اسفند ماه / ۱۳۷۵

مقدمه

فرهنگ کاربردی نشر نو برای استفاده کسانی تدوین شده است که با زبان انگلیسی به طور جدی سروکار دارند و تنهایی بودن به معنی واژه‌ها منظور نظرشان نیست. سنت فرهنگ‌نویسی در ایران همواره از این باور پیروی کرده است که «فرهنگ هر چه بزرگتر و مفصل‌تر بهتر». به همین خاطر است که در فرهنگهای دوزبانه انگلیسی-فارسی تعداد بسیاری واژه فهرست‌وار درج شده است و مؤلفان آنها کمتر به کاربرد واژه و ارائه مثال و تفکیک معانی و نکات ظریف دستوری توجه کرده‌اند. ولی زبان‌آموزان و کسانی که بخواهند خواستهای خود را به زبان انگلیسی ابراز دارند باید درباره معانی و ساختارهای دستوری واژه‌هایی که به کار می‌برند اطلاعات کافی و وافی داشته باشند؛ از آن جمله: آیا اسمی که مورد نظرشان است جمع بسته می‌شود یا نه (مثلاً آیا صحیح است که واژه «equipment» را جمع ببندند؟)؛ آیا فعل یا صفت مورد نظر به تنهایی به کار می‌رود یا باید با حرف اضافه به کار رود، و در این صورت با چه حرف اضافه‌ای (مثلاً آیا صحیح است که بگویند «He is an expert in mathematics»؟)

اینها و موارد دیگری از این قبیل که از نکته‌های مهم تسلط بر هر زبان و به‌ویژه زبان انگلیسی است، در فرهنگهای دوزبانه موجود غالباً نادیده گرفته شده‌اند. اما در فرهنگ کاربردی نشر نو نیز مانند سایر فرهنگهای نشر توسعه‌ی برای این بوده است که به چنین نیازهایی پاسخ داده شود تا واژه‌جو ضمن پی بردن به معنی و معادل فارسی هر واژه با ظرایف کاربرد آن نیز حتی الامکان آشنا شود و با مطالعه تعاریف هر واژه به زبان انگلیسی، با نحوه جمله‌بندی و عبارت‌پردازی در این زبان نیز خو بگیرد.

با چنین نیتی، این فرهنگ هر چند که در اصل بر اساس فرهنگهای:

Oxford Keys English Dictionary و *Longman Handy Learner's Dictionary*

آماده گردیده ولی در موارد متعدد با مراجعه به فرهنگهای زیر نیز اضافات لازم در آن وارد شده است:

Oxford Advanced Learner's Dictionary (2003);

Longman Dictionary of Contemporary English (2003)

بنا بر این فرهنگ حاضر می‌تواند نه تنها برای عموم، بلکه به‌ویژه برای آموزگاران و مدرسان و دانش‌آموزان دانشجویان و زبان‌آموزان متوسط و پیشرفته و برای خواندن روزنامه و کتابهای غیر فنی به زبان انگلیسی مورد استفاده قرار بگیرد.

* * *

در تدوین این فرهنگ نیز همانند فرهنگ فشرده انگلیسی انگلیسی فارسی نشر نو که تاکنون چهارده بار چاپ شده است، واژه‌نامه‌ها و منابع معتبر فارسی مورد استفاده قرار گرفته است و مؤلف بر خود واجب می‌داند از مؤلفان و محققانی که این آثار را پدید آورده‌اند سپاسگزاری کند. برای همکاران خود در مرکز فرهنگ‌نویسی نشر نو، خانمها مهین جوهری، ماندا حمیدپور، سودابه دیباج، زهره گل‌بخش و آقایان محمد شریفی، سید امیررضا منظورالاجداد نیز سلامت و بهروزی آرزو دارد.

محمدرضا جعفری

خرداد ۱۳۸۳